

Opismenjavanje kao dio svakodnevnog života

Opismenjavanje je u obitelji dio svakodnevnog života. Pisanim i izgovorenim riječima se koristimo za izražavanje naših ideja i osjećaja kao i njihovog značenja. Pismenost koristimo dok komuniciramo s članovima obitelji i prijateljima, dok obavljamo kupovinu, kuhamo večeru i učestvujemo u slobodnim aktivnostima. Članovi obitelji igraju veliku ulogu u opismenjavanju i učenju djece u njihovom svakodnevnom životu.

Pored čitanja knjiga, djeca trebaju naučiti shvaćati koristeći se i: CD Romovima, video kasetama i igricama na računalu. U porastu je: slanje emaila, internet sajtovi i slanje SMS poruka. Redovno razmjenjivanje knjiga sa svojim djetetom je još uvijek vrlo važno, premda ipak samo jedan od mnogih mogućih načina opismenjavanja. Ostali načini su:

- čitanje i promatranje znakova, naljepnica i logova - npr. oznaka na ulici, reklama, omota na namirnicama, i oznaka na odjeći
- slušanje pričanih priča, stihova i šala
- gledanje televizijskog programa, video i DVD kasete
- čitanje i slanje pisama, čestitki, razglednica, SMS poruka
- telefonske poruke i emaili
- igranje igrice na računalu
- traženje informacija na Internetu
- čitanje i gledanje magazina, novina i kataloga
- igranje karata i društvenih igara
- crtanje i pisanje korištenjem papira i olovke i programa računala

Svi ovi načini opismenjavanja pridonose razvoju razumijevanja u vašeg djeteta kao i shvaćanju važnosti riječi u djetetovom svakodnevnom životu. Različita iskustva će zanimati i inspirirati djecu različito, tako da ima puno mogućnosti za poticanje razvijanja ljubavi prema čitanju i pisanju u vašem djetetu.

Mnoga iskustva koja imaju današnja djeca se razlikuju od onih koja smo možda imali mi kao djeca. Većina djece koja odrastaju u Australiji je osim govornim jezikom i slikama okružena i tiskanim stvarima.

- *Razmislite o broju znakova i informacija koji su izloženi u trgovini ili dok putujete naokolo po svom predgrađu. Pokušajte koristiti te znakove i informacije sa svojim djetetom pokazujući na riječi i slike i razgovarajući o tome što vidite.*
- *Možda ćete vidjeti znakove i informacije na drugim jezicima osim engleskog. Pričajte o tim znakovima igrajući se pogađanja njihovog značenja.*

Zbog tehnološkog napretka djeca su izložena pisanoj i govornoj riječi u puno različitih oblika. Većina djece u Australiji u današnje vrijeme ima na neki način dostupno računalo i elektronsku opremu. Djeca mogu naučiti o tiskanim stvarima kroz iskustva stečena u obitelji ili koristeći računalo i elektronsku opremu kao npr. tražeći informacije na Internetu, kupujući on-line i igrajući igrice na računalu.

- *Da li vam vaše dijete voli pomagati kada koristite računalo? Iskoristite ovu priliku kako biste postavljali svom djetetu pitanja i podijelili s njim iskustvo doživljaja onog što vidi i što uči.*
- *Da li vas vaše dijete ikada vidi kako čitate i pišete SMS telefonsku poruku? Popričajte tada o ovome kao o još jednom načinu razmjene informacija i o važnosti umijeća čitanja i pisanja.*

Podijelite s vašim djetetom riječi, slike i zvukove oko vas jer svi oni mogu pridonijeti razvoju opismenjavanja vašeg djeteta.

Inicijativa slijedećih organizacija:

National Childcare Accreditation Council

Australian Government
Department of Family and
Community Services